

2018. június

**HÍVOM A CSALÁDOKAT,
HÁZASPÁROKAT, JEGYESEKET ÉS SZERELMESEKET,
A CSALÁDOKAT SZERETŐ SZERZETES- ÉS PAPTESTVÉREKET, ÉS MINDENKIT, AKI A
CSALÁD ÉS AZ ÉLET MELLETT ÁLL!**

Folytatom a Világiak, Család és Élet Dikasztériuma által írt és Ferenc pápa Amoris Laetitia c. apostoli buzdítására alapozott katekézis-sorozat alapján a Szent Család történetének elemzését.

Isten nagy vágya. „Mindnyájan, akik hallották, csodálkoztak okosságán és feleletein.” (Lk 2,47) Jézus a templomban tanítókkal találkozik, kérdezi őket és kérdéseikre válaszol. Intelligenciája lenyűgöz és meglep mindenkit. Feltűnő, hogy nem tanít, hanem párbeszédet folytat, mindenkit meghallgat és mindenkinek válaszol. Idegen emberekhez szól, és szavai megérintenek mindenkit. Nem csak az a képessége mutatkozik meg, hogy mindenkivel személyes kapcsolatba tud lépni, hanem az a vágya is, hogy mindenkihez szóljon, mert „azt akarja, hogy minden ember üdvözüljön és eljusson az igazság ismeretére.” (1Tim 2,4)

A megváltás isteni kegyelmét a Fiú nyilatkoztatja ki. Az isteni kegyelem áradását nem állítja meg sem a bűn vagy a gyengeség, sem az emberi nyomorúság, sőt, ha „a kegyelem kiárad, hiába marad meg a bűnre való hajlandóság, felülmúlja azt a szeretet, amely lehetővé teszi, hogy előretekintsünk és megváltoztassuk életünket.” (Misericordia et Misera 1). Az Egyháznak az a küldetése, hogy minden embernek hirdesse Isten irgalmasságát, az evangélium dobogó szívét. Helytelen és félrevezető azt gondolni, hogy Isten irgalmasságát jutalmul adja annak, aki felhagyott a vétkes életmóddal. Isten irgalmát nem lehet megszerezni, vagy megvásárolni, az mindig mindenkinek ingyenes ajándék. Az Atya távozása napjától kezdve hazavárja a tékozló fiút, hogy megérkezésekor a legszebb ruhába öltöztetve új életre keltse. A megtérést Isten kegyelme teszi lehetővé, nem a megtérésnek köszönhető a kegyelem. Csodálatos, ahogy Isten az emberi szívbe beülteti a megtérés és az új élet iránti vágyat. Senki, legyen bármilyen nyomorult helyzetben vagy állapotban, nincs kizárva Isten irgalmából. Az irgalmas Atya tárktarral várja azokat, akik bármilyen okból nem az evangéliumi eszmény szellemében élnek.

Idézetek fel családi, rokoni, baráti vagy ismerősi körből olyan „tékozló fiúkat”, akik hazatértek! Kik és hogyan segítették hazatalálni őket?

„Fontos éreztetni azokkal az elváltakkal, akik új kapcsolatban élnek, hogy részei az Egyháznak, nincsenek kiközösítve, nem is szabad ilyenekként kezelni őket, mert tagjai maradnak az egyházi közösségnek.” (AL 243) Ez azonban nem jelenti azt, hogy megkérdőjelezzük az Egyháznak a szentségi házasság felbonthatatlanságára vonatkozó tanítását. „Az Egyház a házassági kötelék minden megszakadását Isten akaratával ellenkezőnek tartja,” (AL 291) mert „Isten a házasság felbonthatatlanságát úgy adja, és úgy akarja, mint annak a teljesen hűséges szeretetnek gyümölcset, jelét és követelményét, amellyel Isten szereti az embert, s amellyel az Úr Krisztus szereti Egyházát.” (FC 20) Az egész egyházi közösséghez szól Ferenc pápa felhívása: „Legyen a házasság előtti és a házasság alatti pasztoráció központi kérdése a házassági kötelék. Tartalmazzon olyan elemeket, amelyek hozzásegítenek a szeretet érlelődéséhez és a nehéz pillanatok leküzdéséhez. Ezek az elemek ne csak elméleti igazságokról szólnak, ne is korlátozódjanak csak azokra az értékes lelki erőforrásokra, amelyeket az Egyház fölkinál, hanem adjanak gyakorlati megoldásokat, kipróbált jó tanácsokat, tapasztalatból merített stratégiákat, pszichológiai iránymutatásokat is. Mindez együttesen a szeretet pedagógiájához tartozik, hogy belsőleg mozgásba hozhassa a fiatalokat, nem hagyva figyelmen kívül aktuális érzékenységüket. Ugyanakkor a már jegyben járók felkészítésénél meg kell jelölni számukra azokat az intézményeket és személyeket, tanácsadókat vagy megfelelő családokat, akikhez segítségért fordulhatnak, ha nehézségeik támadnának. Emellett azonban soha nem szabad megfeledkezni arról, hogy fölkináljuk nekik a szentségi kiengesztelődést, mely Isten irgalmas megbocsátásával és gyógyító erejével lehetővé teszi a korábbi élet és az adott kapcsolat tévedéseinek és bűneinek letételét.” (AL 211)

Osszátok meg tapasztalataitokat a családközösségek, egyházi mozgalmak házaspárok számára szervezett preventív segítségnyújtásáról!

Fontos tehát mindent megtennünk azért, hogy élhessünk a házasság szentsége felbonthatatlanságának csodálatos ajándékával és tegyük tökéletessé, főként pedig tegyük mindenki számára érthetővé, hogy Krisztus a házasság szentségében „új szívet” ad a házaspárnak, amellyel nem csak „szívük keménységét” (I. Mt 19,8) tudják legyőzni, hanem elsősorban képessé lesznek Krisztusnak, az új és örök szövetségben megtestesült, mindent felülmúló szeretetét egymással kölcsönösen megosztani. Ahogy az Úr Jézus a „hűséges tanú” (I. Jel 1,5), az Isten ígéreteire mondott „igen” (I. 2Kor, 1,20), a legtökéletesebb példaképe annak a feltétel nélküli hűségnek, amellyel Isten a népét szereti, úgy a keresztény házaspárok is arra hivatottak, hogy részesedjenek Krisztus és menyasszonya, az Egyház örök szeretetének visszavonhatatlan felbonthatatlanságában. (I. FC 20)

Ismerve azt a hatalmas kincsetárat, amely az evangéliumi igazságokat és az ezekből következő konkrét és realiztikus pasztorális irányelveket tartalmazza, felmerül a kérdés: mennyi időt, alkalmat és erőt szánnak keresztény közösségeink a házastársi és a házasság előtti pasztorális gondozásra? Nagyon könnyű lenne a házassági problémákért egyedül magukat a házastársakat hibáztatni. De vajon az egyházi közösségek adtak-e megfelelő lehetőséget arra, hogy a fiatalok érett, felelős döntéssel kössenek szentségi házasságot? „A házasság első éveiben eleven és kényes időszakot képeznek, melynek során a házaspároknak egyre inkább tudatosulnak a kihívások és a házasság jelentősége. A lelkipásztori kísérés ezért nem szorítkozhat az esküvő körüli kérdésekre. A pasztorációban nagyon fontos szerepet játszanak azok a tapasztalt házaspárok, akik segíthetnek a fiatalabbaknak az egyházi mozgalmakba bekapcsolódni, közösséget alkotni, összejöveteleket, tapasztalatcserét szervezni.” (AL 223)

Ugyanilyen fontos a konfliktushelyzetbe került családokkal való törődés is. Krisztus tekintetétől megvilágosítva az Egyház szeretettel fordul azok felé, akik nem teljesen részesednek életében, tudva és elismerve, hogy Isten kegyelme az ő életükben is működik, bátorítja őket a jó megtételére, az egymással való szeretetteljes törődésre, és arra, hogy szolgálatára legyenek a közösségnek, amelyben élnek és dolgoznak. (AL 291) Az isteni kegyelmet soha senki nem szoríthatja korlátok közé, mert mindenben és mindenütt jelen van, állandóan, emberileg elképzelhetetlen módon működik. „Őszintén hiszem – mondja Ferenc pápa –, hogy Jézus olyan Egyházat akar, amely figyel a Szentléleknek az emberi törékenység közepette osztogatott ajándékaira, egy olyan Anyát akar, aki ugyanakkor, amikor világosan kimondja objektív tanítását, mindig teszi a jót, még akkor is, ha közben az út sarától beszennyeződik a cipője”. (AL 308)

Hogyan lehet meglágyítani a „keményszívű” házasságra jelentkezők, vagy házások szívét?

A keresztény hit központi és döntő kérdéséhez érkezünk. Az egyik szélsőség azt vallja, hogy mivel Isten előtt mindenkinek a saját lelkiismerete számít, párkapcsolatának formáját maga választhatja meg. Ez a nézet kultúránkban nagyon gyakori és igen elterjedt. A másik – ma retrográdnak tekintett – nézet szerint meg kell különböztetni a „szabályos” keresztényeket azoktól, akik nem „szabályos” körülmények között élnek. Nyilvánvalóan e két szélsőség egyike sem egyeztethető össze sem az evangélium, sem az Egyház tanításával. Aki ugyanis nem tud véglegesen elköteleződni a szeretetben, hogyan tudna beteljesedni az örök élet, azaz Isten végtelen szeretetében való részesedés vágyában?

Krisztus felséges üzenete, amelyet a világba hozott, és amelyet nem tudunk elégszer ismételni az, hogy Isten minden egyes embert feltétel nélkül és öröktől fogva szeret, és van egy mindnyájunkra vonatkozó nagy vágya. Ebből a szeretetből és vágyból senki sincs kizárva. Isten arra vágyik, hogy minden ember részesedjék örök szeretetében, eljusson az örök életbe, hogy része legyen Krisztusnak az egész emberiséggel együtt ünneplés lakodalmában. Akik teljességgel megélik a házasság szentségét, már itt a földön ízlelőt kaphatnak az örök lakomából. Azok sincsenek azonban kizárva ebből a lakomából, akik ugyan szentségi házasságot kötöttek, de az különböző okokból sérültek és gyógyíthatatlannak bizonyul. Az ő szívükben tehát még forróbb vágyunk kell égnie azért, hogy eljussanak a lakomára.

Miért van az, hogy a házasságról, a családról szóló magyarázatokban és az Egyház pasztorális gyakorlatában gyakran olyan különböző vélemények és álláspontok jelennek meg, amelyek a keresztényekben kétségeket és zavarokat idéznek elő? Ennek oka az, hogy Isten vágyára, arra, hogy mindnyájunkat meghív az örök életre, gyakran földi és nem égi perspektívából nézünk. Ha egy hímzést a fonákjáról nézünk, csak kusza, értelmetlenül és zavarosan összefonódó fonalakat látunk. Ha azonban megfordítjuk ezt a hímzést, kiderül, hogy a látszólag rendetlenül összekuszált fonalakkól egy szép kép rajzolódik ki. Ugyanígy Isten vágyának szépségét és nagyságát csak akkor érezhetjük meg, ha az örökkévalóság felől közelítjük meg.

Mi számotokra az örök élet? Hogyan függ össze a házastársi elköteleződés az örök élet vágyával? Hogyan tudjátok gyerekeiteknek megmagyarázni, hogy mindnyájan meghívást kaptunk az örök szeretetben való részesedésre?

Irányítsuk tekintetünket a még el nem ért tökéletesség felé, hogy megfelelő perspektívában szemlélhessük családként bejárt utunk történetét. Személyes kapcsolatainktól nem követelhetünk olyan tökéletességet, szándékbeli tisztaságot és állandóságot, amellyel majd csak az eljövendő Királyságban találkozhatunk, de tartózkodnunk kell attól, hogy keményen elítéljük azokat, akik esendő állapotban vannak. Arra vagyunk hivatva, hogy törekedjünk magunkat és korlátainkat legyőzni, minden családnak szüntelenül ebben a törekvésben kell élnie. Kerekedjünk fel mindnyájan, haladjanak a családok az élen! Amire ígéretet kaptunk, az minden képzeletet felülmúl. Sohase veszítsük el reményünket korlátaink miatt, és ne mondjunk le a szeretet és a közösség Isten által számunkra fenntartott teljességének kereséséről. (vö. AL 325) Sőt, mivel a házasság szentsége – hasonlóan az egyházi rendekhez – az Egyház építésének és missziós küldetésének támogatására rendeltetett, azoknak, akik a házasság szentségének kegyelmében élnek, még nagyobb a felelősségük a házastársi és családi krízishelyzetekért. Ezek a helyzetek figyelmes megkülönböztetést és tiszteletteljes kísérést igényelnek, elkerülve minden olyan megnyilvánulást és magatartást, amely diszkriminációt éreztetne az érintettekkel szemben, ellenkezőleg, bátorítani kell őket a közösség életében való részvételre. A keresztény közösség számára az, hogy gondját viseli ezeknek az embereknek, nem a házasság felbonthatatlanságára vonatkozó hitének és tanúságtételének a gyengítése: sőt, az Egyház éppen ebben a gondoskodásban mutatja meg szeretetét. (vö. AL 243) Ilyen értelemben a házasság felbonthatatlanságát nem csupán a házaspár kapja ajándékba, hanem az egész közösség, és különösen azok, akik a házasságukban a krízis sebeit viselik. Más szavakkal a ház-as-kegyelem, istenáldotta közösségük ereje, ez az elfojthatatlan erő nem zárható a házaspárt, vagy a családot körülvevő falak közé. Ellenkezőleg, természeténél fogva kiterjed mindenhova, és elér mindenkit, különösen azokat, akik ház-as-kegyelem, istenáldotta közösségük ereje, ez az elfojthatatlan erő nem zárható a házaspárt, vagy a családot körülvevő falak közé. Ellenkezőleg, természeténél fogva kiterjed mindenhova, és elér mindenkit, különösen azokat, akik ház-as-kegyelem, istenáldotta közösségük ereje, ez az elfojthatatlan erő nem zárható a házaspárt, vagy a családot körülvevő falak közé. Ellenkezőleg, természeténél fogva kiterjed mindenhova, és elér mindenkit, különösen azokat, akik ház-as-kegyelem, istenáldotta közösségük ereje, ez az elfojthatatlan erő nem zárható a házaspárt, vagy a családot körülvevő falak közé.

Isten nagy vágya, hogy mindnyájan részesedjünk Krisztus örök lakomájából. Legyen meg az Ő akarata!

Bíró László tábori püspök
az MKPK Családbizottságának elnöke
a Magyar Katolikus Családegyesület elnöke